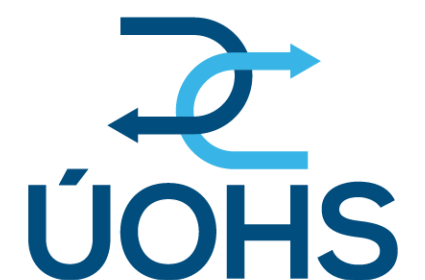

NÁVRH NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY EU O ZAHRANIČNÍCH SUBVENCÍCH NARUŠUJÍCÍCH VNITŘNÍ TRH – ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

**PETR VÉVODA
ŘEDITEL ODBORU VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK III
SEKCE VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK**

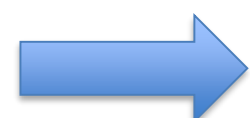
Struktura prezentace

- **Obecný rámec Nařízení**
- **Režim šetření u veřejných zakázek**
- **Očekávání...**

Obecný rámec Nařízení

▪ Důvody pro přijetí Nařízení

- Zahraniční subvence **mohou narušit vnitřní trh a podkopat rovné podmínky** pro různé hospodářské činnosti v Evropské unii.
- Nezbytnost doplnění stávajících nástrojů Unie o **nový nástroj**, který by účinně řešil narušení vnitřního trhu způsobené zahraničními subvencemi, aby byly zajištěny rovné podmínky. Nový nástroj zejména **doplňuje pravidla Unie pro státní podporu**, která se zabývají narušeními vnitřního trhu způsobenými dotacemi členských států.

návrh Nařízení – efekt v oblasti koncentrací a při zadávání veřejných zakázek.

- Potřeba řešit narušující zahraniční subvence je **zvláště významná u veřejných zakázek**, vzhledem k jejich hospodářskému významu na vnitřním trhu.
- Veřejná podpora u VZ **již řešena** (§113/4b ZZVZ) – **tento režim není dostatečný**, zároveň je zde přesah nad rámec MNNC, subvence mohou ovlivnit např. nabídku lepší technologie, poskytnutí záruk apod.

Obecný rámec Nařízení

▪ Zahraniční subvence

- **Finanční příspěvek**, který přímo či nepřímo poskytuje třetí země.
- Finanční příspěvek mimo jiné **zahrnuje**: převod finančních prostředků nebo závazků jako jsou kapitálové injekce, granty, půjčky, záruky za půjčky, fiskální pobídky, kompenzace provozních ztrát, kompenzace finanční zátěže uvalené veřejnými orgány, odpuštění dluhu, atd.
- Subjekt poskytující finanční příspěvek: **ústřední vláda a veřejné orgány na všech ostatních úrovních**; jakékoli zahraniční **veřejnoprávní subjekty, jejichž jednání lze přičíst třetí zemi**, s přihlédnutím k prvkům, jako jsou charakteristiky subjektu, právní a ekonomické prostředí převládající ve státě, ve kterém subjekt působí, včetně role vlády v ekonomice; nebo **jakýkoli soukromý subjekt, jehož jednání lze přičíst třetí zemi**, s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem.

Obecný rámec Nařízení

▪ Narušení vnitřního trhu

- Za narušení vnitřního trhu se považuje situace, kdy **zahraniční subvence může zlepšit konkurenční postavení podniku na vnitřním trhu a pokud tím skutečně nebo potenciálně negativně ovlivňuje hospodářskou soutěž na vnitřním trhu**. Zda dochází k narušení vnitřního trhu, se určí na základě ukazatelů, které mohou mimo jiné zahrnovat **a) výši subvence b) povahu subvence c) situaci podniku, včetně jeho velikosti a dotčených trhů nebo odvětví d) úroveň hospodářské činnosti podniku na vnitřním trhu e) účel a podmínky spojené se zahraniční dotací a její použití na vnitřním trhu**.
- Zahraniční subvence pro podnik **pravděpodobně nenaruší vnitřní trh**, pokud její celková výše nepřesáhne **5 milionů EUR** v jakémkoli po sobě jdoucím období tří finančních let.
- Zahraniční subvence pro podnik **se nepovažuje za narušující vnitřní trh**, pokud její celková výše nepřesáhne **200 000 EUR** v jakémkoli po sobě jdoucím období tří finančních let.

Obecný rámec Nařízení

▪ Činnost Evropské komise

- Komise by měla být **jediným orgánem příslušným k uplatňování tohoto nařízení**. Komise by měla mít **pravomoc zkoumat jakoukoli zahraniční subvenci** v rozsahu, v jakém spadá do oblasti působnosti tohoto nařízení, v kterémkoli odvětví hospodářství **z vlastní iniciativy**, přičemž se bude spoléhat na informace ze všech dostupných zdrojů.
- Aby byla zajištěna **účinná kontrola** ve zvláštním případě velkých spojení (fúze a akvizice) a postupů zadávání veřejných zakázek **nad určité prahové hodnoty**, měla by mít Komise pravomoc přezkoumávat zahraniční subvence **na základě předchozího oznámení** podniku Komisi.
- Komise by měla mít **vhodné nástroje k zajištění účinnosti závazků a nápravných opatření**. Pokud podnik nedodrží rozhodnutí se závazky, rozhodnutí o uložení nápravných opatření nebo rozhodnutí nařizující předběžná opatření, měla by mít Komise **pravomoc ukládat pokuty a penále**.
- Při rozhodování, zda uložit nápravná opatření nebo přijmout závazky, **vezme Komise v úvahu rovnováhu mezi negativními a pozitivními účinky a povahu a úroveň těchto nápravných opatření nebo závazků**.

Režim šetření u VZ

▪ I. Přezkoumání ex officio

- Komise může **z vlastního podnětu přezkoumat informace** o údajných zahraničních subvencích **z jakéhokoli zdroje** (členské státy, fyzické nebo právnické osoby). **Tento postup je omezen na zadané veřejné zakázky (?)**. Prováděné kontroly **nemohou mít za následek** zrušení zadání veřejné zakázky ani „zánik“ veřejné zakázky.
- **Předběžný přezkum** - pokud se Komise **na základě dostupných informací** domnívá, že může existovat zahraniční subvence narušující vnitřní trh, může si **vyžádat všechny informace, které považuje za nezbytné k předběžnému posouzení**, zda zkoumaný finanční příspěvek představuje zahraniční subvenci a zda narušuje vnitřní trh – může **požadovat informace nebo provádět inspekci v EU i mimo ni**. Na základě přezkumu zahájí hloubkové šetření, případně uzavře předběžný přezkum.

Režim šetření u VZ

▪ I. Přezkoumání ex officio

- **Hlubkové šetření** - Komise si může vyžádat **součinnost při poskytování informací** (podniky, členské státy i třetí země, možnost vyslechnutí fyz. i pr. osob) a taktéž může **provádět kontroly podniků** (při souhlasu i mimo EU).
- Komise může v průběhu hloubkového šetření **přijmout prozatimní/předběžná opatření** – musí být **přiměřená a pouze po určitou dobu** (nabízení přístupu k výrobním kapacitám, zdržení se určitých investic, zveřejňování výsledků výzkumu a vývoje apod.).
- Nespolupráce (poskytnutí nesprávných, neúplných nebo zavádějících informací, odmítnutí kontroly) **pokuty a penále** (pokud podnik neposkytne nezbytné informace k určení, zda mu finanční příspěvek poskytuje výhodu, lze mít za to, že tento podnik takovou výhodou disponuje).
- Přijetí rozhodnutí **do 18 měsíců od zahájení šetření**, pokud je zjištěno, že subvence narušuje vnitřní trh, **mohou být uložena nápravná opatření, může být přijato rozhodnutí se závazky, jinak rozhodnutí „bez námitek“**.

Režim šetření u VZ

▪ II. Přezkoumání na základě oznamovací povinnosti

- Právní moc Komise před zadáním veřejné zakázky **přezkoumat informace o zahraničních subvencích poskytnutých zúčastněnému hospodářskému subjektu v souvislosti se zadávacím řízením.**
- **Předběžná oznámení** by měla být povinná **nad prahovou hodnotou** stanovenou v tomto nařízení, aby se zachytily ekonomicky významné případy a zároveň se minimalizovala administrativní zátěž a nebránilo se účasti malých a středních podniků na veřejných zakázkách.
- Posouzení, zda dochází k narušení vnitřního trhu a zda je nabídka neoprávněně výhodná ve vztahu k dotčeným stavebním pracím, dodávkám nebo službám, se **omezí na příslušné zadávací řízení.**

Režim šetření u VZ

▪ II. Přezkoumání na základě oznamovací povinnosti

• *Prahové hodnoty*

- předpokládaná hodnota VZ je rovna nebo vyšší než **300 (250,200?) milionů EUR**; a
- byly poskytnuty celkové zahraniční finanční příspěvky během tří předcházejících kalendářních let ve výši **5 (?) milionů EUR nebo vyšší**.

- Oznamovací povinnost se **vztahuje na všechny druhy ZŘ** (vč. sektorových VZ a koncesí, i § 29e ZZVZ), avšak **existují výjimky z oznamovací povinnosti (?)**:

- VZ v oblasti **obraný nebo bezpečnosti**, některá **JŘBU** (šetření pouze ex offo), „**minitendry**“ na základě rámcových dohod (postup v rámci DNS?).

Režim šetření u VZ

▪ II. Přezkoumání na základě oznamovací povinnosti

- ***Postup v průběhu ZŘ - základní pravidla pro podání oznámení či prohlášení***
- Zadavatel **v oznámení o zakázce**, případně v zadávací dokumentaci, **uvede**, že hospodářské subjekty (dodavatelé) mají **oznamovací povinnost**. Neuvedení této informace však **nemá vliv na aplikaci Nařízení**.
- V otevřeném řízení se oznámení (přítomnost subvencí) nebo prohlášení (absence subvencí) podává **pouze jednou spolu s nabídkou**. Ve **vícefázových ZŘ** se oznámení nebo prohlášení **podávají dvakrát**, nejprve se žádostí o účast a poté jako aktualizované oznámení nebo prohlášení s předloženou nabídkou nebo konečnou nabídkou.
- Povinnost oznámení se vztahuje **i na hlavní poddodavatele**. Poddodavatel nebo dodavatel se považuje za hlavního, pokud **zajišťují klíčové prvky plnění zakázky**, resp. vždy když ekonomický podíl jejich **spoluúčasti přesahuje 20 % hodnoty podané nabídky**. Oznámení předloží hlavní dodavatel – je však odpovědný pouze za pravdivost údajů týkajících se jeho osoby.

Režim šetření u VZ

▪ II. Přezkoumání na základě oznamovací povinnosti

• *Postup v průběhu ZŘ – důsledek nesplnění oznamovací povinnosti*

- Pokud v žádosti o účast nebo v nabídce **chybí oznámení nebo prohlášení**, může zadavatel vyzvat dotčené hospodářské subjekty, aby **předložily příslušný dokument do 10 pracovních dnů**. Nepředložení nebo neúplnost v nabídkách by mělo znamenat **vyloučení dodavatele** (Komise je informována o nesplnění oznamovací povinnosti a následně by měla „vyžadovat“ vyloučení dodavatele... je nezbytná interakce mezi zadavatelem a Komisí před vyloučením?). Otázka aplikace § 46 ZZVZ...
- Komise přezkoumá obdržená oznámení a může **vyzvat dodavatele k doplnění potřebných informací do 10 dnů**. Komise případně rozhodne o neúplnosti nabídky do 10 dnů. Na základě tohoto rozhodnutí Komise **zadavatel následně rozhodne o vyloučení dodavatele**.
- Zadavatel může komisi sdělit podezření na přítomnost zahraničních dotací stejně jako jakákoliv jiná osoba.

Režim šetření u VZ

▪ II. Přezkoumání na základě oznamovací povinnosti

• *Postup v průběhu ZŘ – šetření Komise*

- *Předběžný přezkum* – proběhne do **20 (60, 40?) prac. dnů** od obdržení úplného oznámení + možnost dalších 10 dnů.
- *Hlubkové šetření* – proběhne do **110 prac. dnů (200, 120?)** od obdržení úplného oznámení + možnost dalších 20 dnů.
- Během předběžného přezkumu a hloubkového šetření **lze pokračovat v ZŘ, nesmí však být uzavřena smlouva**, pokud je **zahájeno hloubkové šetření u oznamujícího subjektu**. Smlouvu lze uzavřít v případě subjektu podávajícího prohlášení, případně se subjektem dalším v pořadí. V případě přijetí rozhodnutí se závazky lze smlouvu také uzavřít.
- Před přijetím rozhodnutí může hospodářský subjekt zasílat své připomínky. Mohou být ukládány pokuty za nepravdivé informace.

Režim šetření u VZ

▪ II. Přezkoumání na základě oznamovací povinnosti

• *Postup v průběhu ZŘ – rozhodnutí Komise*

- Pokud Komise zjistí, že **hospodářský subjekt má prospěch ze zahraniční subvence**, která narušuje vnitřní trh, a pokud dotyčný hospodářský subjekt **nabízí závazky**, které narušení trhu plně a účinně odstraní na vnitřním trhu, přijme **rozhodnutí se závazky** (nesmí však vést k úpravě nabídky).
- Pokud dotčený **hospodářský subjekt nenabídne závazky nebo pokud se Komise domnívá, že závazky nejsou ani vhodné, ani dostatečné**, přijme **rozhodnutí, kterým zakáže zadání zakázky** dotčenému hospodářskému subjektu, a na jeho základě zadavatel dotčeného dodavatele **vyloučí z účasti v ZŘ**.
- Pokud Komise **neshledá přítomnost zahraniční subvence** narušující vnitřní trh, přijme **rozhodnutí „bez námitek“**.
- Komise o vydaných rozhodnutích informuje dotčené subjekty (dodavatel, zadavatel) a taktéž zveřejní svá rozhodnutí.
- **Přezkum rozhodnutí ze strany SDEU**, nemá za následek pozastavení ZŘ nebo ovlivnění průběhu plnění.

Režim šetření u VZ

▪ III. Přezkoumání ex officio vč. oznamovací povinnosti

- **Má-li Komise podezření**, že hospodářský subjekt mohl mít prospěch ze zahraničních dotací v průběhu tří let před podáním nabídky nebo žádosti o účast v zadávacím řízení, **může před zadáním zakázky požádat o oznámení zahraniční subvence v jakémkoli zadávacím řízení nepodléhajícím oznamovací povinnosti** (tzn. i pod prahovými hodnotami).
- Pokud **Komise požádala o oznámení** takového finančního příspěvku, považuje se za zahraniční finanční příspěvek podléhající oznamovací povinnosti ve veřejném zadávacím řízení a **vztahuje se na něj ustanovení týkající se postupu Komise při šetření na základě oznamovací povinnosti**.

Očekávání...

- **Použitelnost Nařízení** - **šest měsíců** po vstupu Nařízení v platnost.
- **Přechodná ustanovení** – „*Nařízení se nevztahuje na veřejné zakázky, které byly zadány (?), nebo na zadávací řízení zahájená přede dnem použitelnosti Nařízení*“.
- Komise zveřejní **pokyny k uplatňování Nařízení** – konkrétní praktické aspekty nejsou v Nařízení detailně řešeny.
- Bude probíhat **monitoring a evaluace** účinků Nařízení – otázka reálné možnosti provádění šetření – omezené možnosti zajištění podkladů ze zemí mimo EU.
- Riziko **administrativní zátěže pro zadavatele i dodavatele** - dopad na malé množství VZ? Otázka rozsahu využití pravomoci ex-offo kontrol - potřeba elektronizace celého procesu.

DĚKUJI ZA POZORNOST.

PETR VÉVODA
ŘEDITEL ODBORU VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK III
SEKCE VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK
PETR.VEVODA@UOHS.CZ

